

besloot en door dik en dun aan dat besluit vasthield. Heeft Post het niet veeleer zo gevoeld dat Wildschut door *zijn* toedoen gearresteerd was en dus door *zijn* toedoen gered moest worden? *Gevoeld*, schrijven wij, want wanneer men de gedragingen van Post in verband met de overval op zich laat inwerken¹, dan wordt men getroffen door een tragisch overwicht van de emoties op het koel en rationeel afwegen van de kans op welslagen.

★

Vanuit een woning in de Witte de Withstraat in Amsterdam-west waar hij met enkele van zijn naaste medewerkers zijn intrek genomen heeft bij een echtpaar van Dam, trekt Johannes Post er al enkele dagen na de 23ste juni op uit om te zien welke mogelijkheden er zijn om het Huis van Bewaring binnen te komen. Hilbert van Dijk komt voor overleg naar Amsterdam en Post spreekt ook herhaaldelijk met de centrale figuur uit de organisatie van *Trouw*, Wim Speelman. Hij komt in contact met een bewaker, zekere van Agteren, die van harte bereid is tot medewerking, maar die waarschuwt dat het eerste plan dat Post met hem bespreekt: een soort gewapende bestorming van het gevangeniscomplex, onuitvoerbaar is.

Men moet list gebruiken.

Op list wordt het tweede plan gebaseerd: een aantal KP'ers zal ergens in Amsterdam z.g. een inbraak plegen, rechercheurs die 'goed' zijn, zullen hen arresteren, de officier van justitie, mr. H. A. Wassenbergh, zal er voor zorgen dat zij in het Huis van Bewaring aan de Weteringschans opgesloten zullen worden, daar zal bewaker van Agteren wapens naar binnen smokkelen en hij zal dan op een nacht de cel of cellen van de KP'ers openen die vervolgens van binnen het gebouw uit tot de bevrijdingsactie zullen overgaan; buiten zullen de gevangenen, eenmaal bevrijd, door illegale werkers van *Trouw* opgewacht en naar onderduikadressen gebracht worden – daar zal Wim Speelman opdracht toe geven.

Die opzet wordt met van Agteren doorgenomen. Deze wijst op de waakhonden. Afsproken wordt dat hij hun vlak voor de actie een stuk worst

¹ Wij volgen in onze beschrijving in de eerste plaats de zakelijke gegevens die Anne de Vries verwerkt heeft in het slot van zijn boek *De levensroman van Johannes Post*, aangevuld met passages uit Martha van Huessen-Pikaar: *Wij en een volk*. In haar treffend relaas hebben we de namen in overeenstemming gebracht met die welke wij elders in de tekst gebruiken.